

ALBINA

Prețul de prenumerare:
pentru Austria: 8 fl. v. a.
pentru Germania și străinătate: 12 fl. v. a.
pentru Ungaria: 6 fl. v. a.
Prețul timbrului: 30 gr. pentru una data se anticipează.

Pesta, în 18 iunie 1873.

Catastrofa societății de speculanți, politici și ingineri, adeca a bursei din Viena, a produs criză financiară generală în toată Imperiul Austro-Ungar. Amenește speculații ale jidovilor au să fie în absență desprăjuită și instituții și întreprinderile mai mari. Toate instituții de industrie și comerț, la cari guvernul și cu servicii săi provocă — ca la o eclatante — totușu despre prosperitatea generală a tinerii sunt în mare perplessitate de bani și căruiu în intenție întrevenirea guvernului la bancă națională din Viena, ca să se ridice de ele în misericordia lor.

Ministrul de finanțe deci, dlu Kerényi, încă de mai multu timp este nevoie într-o implorare după ajutorul la bancă națională din Viena, astăzi supără provindința a Austro-Ungariei.

Dar despre misericordia financiară și desprăjuită generală s-a vorbitu de ajunsu și următori, — treceau deci președintele, ca să luăm notitia despre implementele mai importante din tinerile.

In Franță, peccatosulu, coruptul corumatorului guvernului alu coaliție monarchică, neputându încă proclama formă de monarhie, se marginere a stă decocântă pe locu dar în plină săptă săptării a demandării iesuțienilor și altărestanilor, acestoru dusându-măre și cogătorii și miscării liniștiți, deci și ai presei, carea li este mare desăvârșire. Insolenti și infernali cum sunt, au influențiatu pe guvernul lui Bonaparte, să suprime organele libere republicane și să sprințește și apărea celor monarhici și ultramontane.

Din fiducia supărării diariului

"Corseur," dlu Gambetta, neputându pre ministrul de interne, recuperi adunării unu cercularu ministrului frapant, adunătu futurul președinte, în care se impunea soțorul, a informării despre spiritul diaristiciei monarhice și să reportă apoi în detaliu: că și cari diarie sunt monarhice și republike, pentru că acelea să se supără, și astăzi să se suprime!

Pe ceperindu-se aceste infame planuri guvernului, comandate de ultramontani, minibilelui guvernului de securu și votul de blamă și caderă, dacă nu și sangru și să inca neoportuna atirea conjuratorilor, caroră papă a numită și trămisă binecuvantarea sa, nu vede Duhul, ci să-i restituie poartă nașoară și pentru că Urbea eterna, și devină crăci cuibul și capitală lor.

Nu mangaiam insă că, precum se spune, totușu binecuvantările ce Piu alu datu împărătilor și principilor, n'au să binecuvantă. Vide: Napoleonu, și Massimiliani imperătul de Sicilia, Eugenia, scl. Astfelui sperării, învărării actuale din Franță n'o va să multu, nici chiar petrecutu intru lucrările sale de binecuvantarea săi Parinte.

Un alt lucru, și mai înținut, este că și guvernul și trămau triplă protecție, provocându-se o criză da totu și cădă într-o despopulare. Tineră și Republiei în infișătorul:

“Acesta para miei, după moștenirea iucătorilor, va produce efectul de catastrofă.”

Nici Germania cea mare nu se semte tocmai fericita. Fregările între biserică și statu neliniștesc spiritul, și dlu Bismarck prin nouă proponiție în privința pressei, prin carea par că răsilădia cu Ultramontanii din Franță, înse din alu seu punct de manecare, și datu nou impulsu inversiunilor lor contrarii filială actitudinea loră oponitelor, și a provocată în contra sa chiar și pre-ai ei.

Domnii magiari trăsi-impinși.

PESTA, în 18 iunie 1873.

Să nu ve indoiti cătu de pucină, că Austro-Ungaria prin politică din Berlinu și din Petropole este mereu condusa spre perire.

Astfelui începe unu amic din Viena, unu articolu ce ni tramite, dar pe care — în momentu nu-lu potem publică, ci numai lu vom apreță.

Austro-Ungaria de 6 — 7 ani n'a lăcrat și nu s'a îngrițit, de cătu a innădusă spiritul naționalu și liberalu alu poporului sale. Acestui scopu a sacrificat totu!

Austro-Ungaria a partu monarhia, pentru d'a o scăpă de federalismu, unicul modu, unică sistema, posibile pentru a satisface poporale.

Austro-Ungaria a falsificatu totu ideile și conceptele de morală, patriotismu, și dreptu, pentru d'a facé posibile impedecarea egalității naționale. Astfelui Austro-Ungaria credea, că cu sil'a, cu poterea, si — parte prin corupțiune și pacălire, va face că să dispare aspirațiile naționale de cultură și de drepturi, și monarhia să devină mai unitaria, mai compacta, mai disciplinata, mai valoroșă pentru lupta cea mare cu vecinii — în viitoriu.

De aceea, Austro-Ungaria, pana să se compuna și consolidă în intru prin susținerea aspirațiilor naționali și liberali, — mereu s'a acomodat tuturor dorințelor și inspirațiilor din Berlinu și din Petropole și amici și armonia între Austro-Ungaria și ambele colose vecine despre nordu, consorțiu marelui Andrássy cu Bismarck și cu Gorciakov, nu are, nu pote să aiba altu inteleșu, — precum faptele începu a dovedi, de cătu supunerea, cederea Austro-Ungariei într-o tōte, degradarea sa propria la rol'a de saelitul!

Dar, după planu, acătă avé se fi numai pre unu securu timpu, pana — la „întrămare” prin „destrămare” și „subjugare.”

Destrămare — prin dualismu s'a facutu; subjugarea prin dripira la patimentu a naționalităților încă s'a facutu; dar „întrămare” — în locu să se aproape, totu mai multu se indepartă!

Cine cu minte și cu inima — va pot să nege acătă? Cine nu vede, nu pricpe, că astăzi în tota privință multu mai ren stămu, de cătu nainte de 5, de 10, de 15 său chiar de 20 de ani??

Crizele finanțiale, ce necurmatu banțue tineră, nemultumirile generali, ce au cuprinzu înimile, seraci, ce să respondește în proporție ingrozitoră, nescurgență, ce domnește pre totu, dar chiar totu terenul vietii publice, — nu sunt aparării și semne de întrămare și consolidare, de insanatosire și taria a Monarchiei!

Noi — nu apartienem, si ca șomeri de omenie, de patriotismu și liberalismu sinceru și seriosu — nu potem apăra la guvernul și politică de astăzi

a Ungariei, si nici nu suntem adaptati în secretele stepanitorilor tieri, cunoscem totuși pre bine amarulu situatip-șii lor, greutatile perplesitățile și calamitățile loru constituționale și finanțiale; scinu că se legăna că și frunză pre apă, astăzintă în totu minutulu ca — celu mai micu valu, suflatu de ventu, să-ji apuce și să-ii eufundă și prefaca în nemică!

Monarchulu — a voită binele și alu seu, și alii Casei sale, și alu tinerelor și poporului sale; acătă suntemu dețori s'o credem; — dar — a fostu reu informatu, amagit, sedus: vai de autori, de consiliari, déca Monarchulu și va deschide ochii și va cunoșce retacirea și va vedé prepastea! De aceea Monarchulu cu ori-ce pretiu trebue tienutu în retacire și amagire, a nume în cătu pentru ticalosă stare a poporului și calamitatea comună; de aceea calea luata — trebue urmată cu ori-ce sacrificiu!

De aceea — desăi peryenită pana la gură prepastei, domnii stepanitori totu nu se pocaescu, nu retróna. Astăzi este natură, cursulu, consecintă pecatului! Astfelui se ruina și perdi tieri și poporă; astfelui se subsepa și surpa — naturalmente tronuri și dinastie!

Domnii nostri magiari s'au oferit de companioni și cameradi iezuitilor de peste Laita, nemtilor egemoni; — aceștia în perplesitatea loru ii-au primitu și b-au datu — tota libertatea și poterea — dă văzută de mōrte poporale Ungariei, dă destepătă ura neimpacabilă juru în prejur; și astfelui dă pregăti, ruină tieri; facendu cale pe d'o parte germanismului, pe de altă pansiavismului, cari imparu a se fi inteleșu în Berlinu și în Petropole.

Domnii magiari, precum ei ca șomeri corupți de egoismu și particularismu s'au îngagiati nemtilor, facendu-se — cu său foră scire și semtire — uneltele aceștior; intocmai au calculat și ei a casa pe sprinținu tuturor celor corupți de egoismu și particularismu, magiari și nemagiari, si mereu, dar pre facia, au îngagițu pre căti numai au potutu afări șomeri d'asta valoare de unelte pentru politică loru. Astfelui s'au compus marea tabera de astăzi a stepanitorilor, pre cari ii nutresc tineră; astfelui și ai noștri egoisti și a nume toti cei slabii de anguru, său mangiti la caracteru, s'au facutu unelte órbe ale pecatosei politice de astăzi.

Cu cătu domnii mai multu au fostu susținuti și încuragiati din Viena și din Germania pre calea acestei politice pe-țătoase și ruinătore de tineră, și cu cătu loru li-a succesu a îngagiă aici a casa instrumente mai multe, mai agere și mai neruinate — pentru acătă politica ruinătore, cu atâtă ei mai oblu și mai orbisită urmată, cu atâtă reul, criză, catastrofa s'a accelerat!

Dar — astfelui de crize, catastrofe, ruine — după natură luerului, nici candu nu se estindu numai asupra autorilor și provocatorilor loru, ci pururiă atingu și îsbescu cumplitu multimea poporului, și d. magiari tocmai asi se vor convinge, că naționea loru, poporul magiaru, are să pörte grealele consecinție ale pe-țătorilor și retacirilor loru, pre cum romania pururia au semtitu și semtul atâtă de greu tocmai și astăzi, mai vertosu în Transilvania, consecințile reta cirei său perfidiei conducețorilor loru!

Destulu că domnii magiari de la putere, prin vócea sierănică a celor din

Prenumerări se facu la totu dd. corespondinti ai nostri, si de a dreptul la Redactiune *Stationsgasse Nr. 1*, unde sunt să se adresă și corespondintele, coprivesc Redactiune, administratiunea său apărătoare; căte vor fi retranscate, nu să vor primi, era cele anumite nu se vor publica.

Pentru anunțele și alte comunicări de interesu privat — se respunde căte 7 gr. de linie; repetările se facu cu pretiu scăditu. Pretiu timbrului căte 30 gr. pentru una data se anticipează.

Viena și Berlinu amagiti și respective trăsi, și prin servilismul și sprinținu nemoral alu omenilor slabii, atracți său egoisti — din midilocul nostru — încuragiati și împins, au urmatu și urma calea spre prepaste! și noi n'avem căte mai puțina indoiela, că totu astfelui, prin acele poteri necurate — vor fi condusi mai de parte, la iperire precum și se anunță din Viena! Si atunci:

„Trăsi-împinsii” domni magiari vor fi blasmati de ai loru, și ei vor blasmată pre aceia, pre cari astăzi — din colo, peste Laita și tenu de companioni, de amici, său cameradi, și pre acei maluci, Olteni și Bordani — de din coci, pre cari astăzi și tenu de sprinținu ai loru, de patrioti eminenti!

Dietă Ungariei

Siedintă casăi representative de sămbăta, 14 iunie, fă o siedintă insuflătoare de mari îngrijiri pentru ministeriul ung. și în specialu pentru dlu Kerékpoly, ministrul de finanțe.

A fostu adeca la ordinea dilei proiectul de resoluție alu deputatului E. Simonyi în cauza unei bance magiare, din carea escrivintă așa dlu ministrul facuse cestiu de cabinetu. Pe rîculu insă s'a delaturat, căci nainte d'a se începă siedintă, Kerékpoly a consultat cu dlu E. Simonyi, convingendu-lu pre acestă cumpăca în criză financiară de astăzi nu sunt aspecte de felu pentru o favorabile deslegare a cestiu de banchă. „Pentru că — disse elu, ultimul refugiu, nu numai alu pătiei, ci — în misericordia ei de astăzi — și a visteriei statului, este bancă națională din Viena.”

Apoi în discuție asupra bancei ca magiarii vrău să inființeze, usor s'ar potă văzută suveranitatea bancei naționale, și atunci acătă n'ar acordă de felu creditu vîstoriei statului și pietelor de bani, și astfelu catastrofa ar fi gătită.

Dlu E. Simonyi deci, abdis de a-si motiva astă data proiectul de resoluție și propuse elu insuflă a-se amenă desbaterea asupra acestei cestiu pana atunci, candu guvernul va așătămpu covenitul pentru deslegarea cestiu definitivă. Propunerea de amenă — se înțelege, că s'a primitu.

Altă obiektu la ordinea dilei au fost reportul comisiunii petiționare asupra mai multor petiții. Amintim numai despre aceea a municipiului Neoplanta, contra nelegalităților comise de comisariu regiu br. Majthayui.

Comisiunea petiționară aprețindu imponțanti a petiției, propune să se avizeze mîntului de interne, ca să ordine, în acătă cauza investigație, despre care apoi să referă Caseti.

Mileics presenta unu proiect de resoluție, conformu caruia guvernul să se îndrumă, ca tragedia la respondere pre numitul comisariu regiu pentru abuzurile de oficiu, după impreguri și ordine asupra-i investigație disciplinaria, său criminală, și să reporte Caseti despre pasii facuti.

Casă primește propunerea comisiunii.

Mai amintim că la incepătura siedintei presedintele Bitto anunță caseti, cumca a primitu o telegramă de la Panojoia, adresată Dietei, prin carea numitul oras protestă că totă resoluția contra desbatării asupra proiectelor de lege pentru provincializarea conțiului militar, fără reprezentanții sei. Dupa ce insă casă — disse presedintele — a decis deja la o asemenea ocasiune, cumca astfelu de telegramă nu se potu considera de petiții, și considerandu că acesta telegramă cuprinde în sine un protest, care nici decum nu se poate primi, dacă on. casa se învoiesce, elu va retrămite telegramă simplamente municipiului Panciovei.

La acăstă, intreg'a Cesa, afara de cei doi trei deputati naționali, cu viau aprobare primește propunerea președintelui.

Cu această ocazie se dovedi inca odata, că dñii magari oposituali în orgoliul loru naționalu magiaru sunt mai netoleranti decât chiar și cei de la cárma. Tisza, Csávády și Simonyi, unul mai mare ișuu decât altul — cu furia combatu protestul municipiului, cunoscutoriu de drepturile si detorintele sale.

In siedintă scurta de luni, 16 iuniu, după unele interpellări, de nici unu interesu pentru noi, s'au primitu proiectul de lege pentru scurta timpul de exercitiale honorabili loru, și altul pentru redarearea institutului orbilor din Pesta la institut de statu. —

Siedintă viitoră se va tiené miercuri, în 18 iuniu, candu se va incepe desbaterea asupra bugetului pe anulu 1874, carea — după ce legea mai intru totu este asemenea celei pentru bugetul pe anulu presinte — se va ispravi, cum se astăpta, in pucine dile.

Congresulu scolasticu archidiecesanu din Blasius

Conformu literelor convocatorie ale parintelui metropolită Joane s'a intrunitu in capitală archidiecesana, in Blasius, la prim's iuniu a. c. st. n. Siedintele s'au deschis in 1. si s'au inchis in 4 iuniu a. c. n. S'au tenu tu cincisiedintis sub presidiul Esc. Sale, a metropolitului.

Siedintă prima s'a deschis la 11 ore a. m. după celebrarea cultului divinu, pontificandu Esc. Sa metropolitulu. Metropolitulu presidește a spusu in cuventul seu de deschidere situația scolelor noștre si necesitatea d'a luă mesuri serioze, ca să le scapămu de periculu ce le amenintă.

La acăstă i-a respunsu G. Baritiu, multumindu-i pentru îngrijirea ce o are de credințiosii sei si ascurandu-lu de sinceritatea membrilor congresului.

Dupa constituirea provisoria s'au alesu 2 comisiuni: un'a de 6 membri ca să examineze si constateze starea actuala a scolelor din arhidiocesa pre baza protocoletelor parochiali si eparchiali; alt'a, de 9 membri, ca să apredieze proiectul consistoriului pentru organizarea tuturor scolelor din archidiocesa.

In siedintă a două congresulu s'a constituit definitiv, alegandu pre G. Baritiu de v.-presidente, și de notari pe Popu Josifu, Dr. Silasi George si Densusianu Aronu.

Propunerile redicate la potere de congresu se grupădă in următoarele: Organizarea scolelor cadien in competenția congresului bisericosou provincial, nu se desbatu, ci s'a concludat unanim, ca să se nainteze la tronu de nou o reprezentătine, pentru conchiamarea cătu mai curunda a unui congresu bisericescu provincial a gr. catolicilor. -- Constatandu-se că abia 20 de scole corespundu pre deplinu legii din 1868, art. 38, și 288 nu corespundu chiar pre deplinu, pre candu 337 suferu de multe defekte si in 69 de comune lipsescu cu totalu scolale, s'a adusu conlusul: In comunale mestecate se adopția principiul d'a infinită scole comune cu fratrii gr. orientali; și pentru comunale nemestecate cu gr. or., si eari nu-su in stare a-si sustine scolale conforme legii s'a creatu unu fondu scolasticu archidiecesanu pentru sustinerea altoror scole. Fundamentul fondulu acestă a pusu parintele-metropolită Joane cu sum'a de 1000 fl. v. a. pe fiecare anu. In favorul acestui fondu s'au deschis si alte surse, precum: căte 35 cr. v. a. de la cei eari se casatorescu, căte 1 fl. v. a. de la tōte dispensatiunile si 1/4 parte fin tōte pedepsele bisericesci, eari se iau in bani. Totu odata s'a decis ca să se compuna statutele pentru creația unui fondu de pensiuni in favoreea invetitorilor.

Acestea sunt datele, cari ni le aducu gazetele despre resultatul congresului bisericescu gr. cat. din Blasius.

Nu romane altu ceva de cătu să ne accompaniem dorintă d'a vedé cătu mai iute realitatea consecintiale salutarie ale acestor congres. Dorim ca și de unanim si fratrește s'a adoptat atât in Sibiu cătu și in Blasius acestu principiu salutarie si promititoriu de o solidaritate in tōte causele de interesu comunu. Să nu cestim a lucra nentreruptu pentru consolidarea, prosperarea si fericirea poporului! Asă să ne ajute Ddieu!! —

Pesta, in 18 iuniu n.

[a] „In fine s'a spartu ghiști'a ; ministrul de justitia a vorbitu ; încercarea unui inceputu este gata ; Ddieu să ajute pe calea incăputa, să potem vedé și fapta.“ Acestea sunt cuvintele, cu cari „Pester Lloyd“ incepă in diilele acestea unu articolu si tractédia despre measurele ce le au luate ministrul de justitia, dlu Pauler, in caușa reformelor necesari preterenului justitiei.

Lectorii nostri si vor fi mai aducendu inca aminte din reportul nostru dictale de unu conclusu, adusu de camer'a deputatilor Ungariei mai deunadi, prin care dlu ministru Pauler se insarcină a luă measurele necesarie pentru reformarea unui terenu atâtă de neglesu, precum este justitia la noi, si a asterne in celu mai acartu timpu proiecte gata Casei spre desbatere.

Sus amintitulu diurnal se semte inca fără nemulțimiu cu procedur'a ministrului in acesta causa, dechiarand'o de necorrecta si necorespondentă.

Să examinăm deci pucinu si voi acăstă procedura.

Dlu ministru — ca să poată satisface inzaroiană impuse de Camera — a conchiamat una enqute, in care a recrutat cele mai mari capacitate juridice ale Ungariei, care enaueta a și tenuu dejă dousi siedintie pana acum.

Iu siedintă prima dlu ministru intr'unu discursu lungu arăta mai antaiu necesitatea cea urgjute a tierii de codificarea de legi. Dupa aceea vine indata a spune că Dsa are deja gata totu, dar totu nu voiesco a esu cu ele naințea lumii, mai nainte de ce s'ar exprimă enqutea a supra modului cum ar trebui să se procede la codificarea legilor, punendu-i acesteia mai multe întrebări, cari totu le am poté redi. Ce la aceea că: Să primăscă statulu magiaru legi straine, sau să facă legi noue originale? deca să primăscă legi straine, apoi care să fia acelea? și deca are de engetu să facă legi noue originale, cum să procedă?

Să procede la acăstă desbatendu numai parti singurătate; său să începe desbaterea numai dupace s'ar pregati mai antaiu căte unu codice intregu?

Acestea sunt in esenția intrebărilor puze de dlu ministrul enqutei in siedintă prima. Prin aceste intrebări dlu ministru nu a facutu nici mai multu nici mai pucinu, de cătu a restrinsu activitatea acestei enqute la respunderea unor intrebări de natura numai premergetoric. Cu atâtă inca nu este destulu ajutatu unei cause atâtă de mari. Atari frase am auditu din gur'a ministrilor destule, dar fapte nu am vediutu pana acum nici una. Apoi cu frasele si formele ministrilor nu s'a potutu fieri inca pana acum nimenea.

Ce nouă ni a venit mai batatoriu la ochi din activitatea acestei enqute, este unu incidentu din siedintă de alătării a acestei enqute. Audirămu adeca in aceasta suadintia din gura unui însemnatu membru alu acestei evocate, esprimanduse si aperanduse cu motive poternice o parere, ce nu de multu o am accentuatu si noi in unu din numerii treouti.

Președintele dela Curia regia de aici, dlu Fabry recomandă intr'unu discoursu alu seu adoptarea de legi straine, si in deosebi primirea legi civile austriace, aducendu inainte de motivu că: acăstă a s'ar potrivii destulu de bine si cu imprejurările Ungariei; deoare că astă acole institute, eari le tractédia dreptulu privatu ungurescu, si cari nu se află in legea civile austriaca nu mai au astădă nici o valoare practica, fiindu ele parte necorespondentorie referintie loru vîstii de astadi; și parte storse prin legi mai noue. La această mai adaoge densulu si acea imprejurare că aceasta lege se practisă si intrebuită de cătu de tribunalele ungurescu si acum, fiindu tōte referintiele privitorie la imobilii basate pre dens'a.

Nu i lipsira inca combatentii, pentru că indata se seculară altii si ni spusera că acăstă lege nu s'ar poté nici de cătu acomodă imprejurărilor din Ungaria, ba ar vătemă si spiritu natuinalu.

Potrivu trăba ungurăsca. Nu este buna acăstă lege, dar nici voi domnilor! cari ve place a o combate, nu sciu, fiveti ore buni a face alt'a?

Legea austriaca a fostu ódata in vigore in Ungaria, si a fostu acomodata imprejurărilor de aici. Si nu mi va poté dispută nime, că atunci nu ar fi mersu trăbile de o sută de ori mai bine ca astadi. Mai bine ca cum mergu

astadi, ar trebui să merga și deca ati adopta o lege chinescă, deca ar fi numai aceea codificata. Ar sci omulu celu pucinu de ce să se tienă si n'ar fi supusu arbitriului judilor denumiti după tōte forme si numai după merite nu.

Nu legi bune, să exprimă mai deunadi, le trebuie inca dloru magari, ci confusione, pentru ca numai prin confusione credu densii că-si potu ajunge scopulu. Continutul numai pre calea inceputa, dloru magarii sretati la ori ce ocazie, ce vi platește capulu, ruinati odata cu totalu poporulu, că apoi veti vedé de unde veti mai poté scôte darea ca să ve poteti susține voi la potere. Inainte numai, nainte pre acăstă cale, că poporulu va fi necesitatu a-ve secundă.

„Ddieu să ajute, să vedem si fapta“ inceput Pester Lloyd, candu vorbi in acăstă privintia; și noi să finim cu: „Ddieu să te ajute dloru magari! si să te plateșca după faptele vătre.“

Apasatori si Apasatii.

In ori-ce societate sunt dousi mani de 6 meni: apasatori si apasati. Apasatori sunt toti aceia, cari calca in picior de drepturile altor'a, cari traiesc din spinarea altor'a prin fraude si impări; apasati sunt toti aceia cari au numai detorii, era candu a vorba de drepturi, sunt slavii celor d'anta.

Prim'a classă pare destinata a domina, și secundă a fi dominata.

In fati'a acestei stări de lucruri, ne intrebămu unde este egalitatea, ce trebuie să existe între moritori, căci toti 6menii se nascu egali?

Prim'a cauza a ne-equalității decurge din diferintă aptitudinilor. Nu toti 6menii au aceleasi aptitudini si aplicatiuni; dar acăstă diferintă de aptitudini, departe de a stabili între 6meni tiran'a unor'a in daun'a celor'alati, este piedestalul armoniei, ce trebuie să existe in lume, prin varietatea individualităților.

Ce tablou ne-ar prezintă societatile ce n'ar fi compuse de cătu numai din poeti și istorici, cismari ori agricultori, avuti său serai? Ar fi o monotonie monstruoasă; celu pucinu mintea 6menescă nu poate concepe o astu-feliu de stare.

Starea naturală a omului este dar egalitatea legilor năștește drepturile si a detorilor, bas's fundamentala a pactului socialu.

Aci trebuie indreptate tōte silintele noștri: de a reduce pe acăstă cale o societate, care, gratia unor circumstanțe si unor 6meni funesti, a lunciatu cu totalu in starea facțe a ne-equalității, a impăratilor si impălatilor, a apasatorilor si apasatilor.

Déca după diferitele aplicatiuni, unu membru alu societății imbratisidă o cariera, altul alt'a; unul este chiamat a se ilustre, era altul a duce o viață retrusa si modestă; déca unul este chiamat a guvernă, era altul a fi guvernă, acăstă deosebire pe cătu timpu emana din diferintă aptitudinilor, nimeni n'a re dreptul a o returnă, fara a se espune ridiculului d'a luptă contra naturei. A face pretot 6menii să nu difere unul de altulu, este o opera chimera si monstruoasă, la care nu s'a injugatu pana acum de cătu nisoi spiritelor răcate. Ddieu a pusu varietates in mediul unicuții si omulu nu poate sfârni varietates, fara a-si sdobi individualitatea sa, fara a se nimișe pe sine.

Candu ince pe ruinele ideii de omu si omu se radica o clasa de 6meni, cari să credu nascutu cu dreptari pe lume de a domina pe cei alati, candu prin minciuni, harti, intrigă si adulări, o clasa a societății voiesce a auga viață a celor alati, candu ne-equalitatea este proclamată din acestu punctu de plecare si calau si tradatorii societății mananca bunul celor alati fara nici unu scrupulu, candu meritulu este persecutat si imbocilitatea intronată, candu virtuful domnesc si virtutea aurore, candu acea clasa a societății are tōte drepturile si restulu tōte detorilor, atunci societatea se află într-o stare misera, într-o stare factice. Luptă este continua! Pacea dispără din acea societate. Revoluționile se cloacă si cătu de adesea transitorii acelei societăți platesc cu sangele loru nedreptate exercitate foră mila atâtă de cătu pe socotă a altor'a!

Ince partizanii ai dreptului divinu, 6meni predestinati a domini, după cum se credu ei, 6meni ce nu sciu de cătu să sugă sangela poporilor, ti asurdesc urechile cu strigătele desperate de ordine? Ordine si pace, dicu ei, după ce si-au creatu o societate după post'a ini-

astă! Nici mai multu nici mai pucinu, trăde de demagogi, de petroliosi, de anarchisi, 6meni pernicioși pe toti aceia, cari protestă contra stării de lucruri creata de densii și ei, și loru si lasă ereditate posterității!

Voescu se restorne basele societății, intr-un'a contra celor ce murmură, 6meni care lovesc in toti cei ce voescu a rebili societățile pe adveratele ei base!... Menorocitii, nu vedu său nu vor se că ei au resturnat adveratele base sociale, au inlocuit egalitatea cu imperiul nedreptă, si impărișilor.

Éea cam cine sunt 6menii ordinei dă colțurile globului. 6menii nedreptă, 6menii drepturilor foră detorii, 6menii stării fac a societăților!

Acăstă stare creata de 6meni, er nu Dumnedieu, este precara; in zadaru se acătă cu despărare de dens'a toti partizanii egalității. A luptă contra naturei este a căpătă de absurdă pre atâtă de imposibil pe candu ei vor striga cu despărare contra lui ce se destăptă, pe candu ei storou se de sangre pentru a potoli la surfacia mară se agita, se va framantă, se va dospi si se neincedat resbunarea dreptății, egalității si teritorialii esilate de densii in rândurile imiliilor!

De multe ori vulcanulu a isbuinită de cătu tiranii societății, au potutu să ii iogoseni, n'a pututu a-i distruga urmele. A sploșinu au fostu prematură si ei in ora loru au credut că vor poté a prevent venindu cu furia, la starea de mai nainte.

Reacțiunea s'a legatul totdeauna pe esternutu de illuzii, candu a credut că revoluționile sunt înlăturate, de 6meni, nu toti mature, au perită prin propriile loru escenă.

Pe cătu timpu inca reactiunea ne cedă terimulu adveratei stări sociale, atunci nu se va inchide era revoluționii. Totulu in lume tinde a se conformă legii naturii si durat'a societăților faptice nu de cătu o cestiu de timpu.

Ordinea si pacea nu potă trăi de in societățile, unde egalitatea, dreptatea si iertatea vor fi o realitate.

Aveam totu dreptul dar noi acăstia nu suntem partizani ai dreptului din avem dreptul noi democratii să ve întoarcă, fariseilor si ipocritilor, 6meni ai omierii, tōte acele epitete putinu demne, pe ni le aruncăti in față.

Voiti ordinea, voiti ca nimenei să murmură, voiti ca toti să ve recunoscă pe nici in cari ve aflată, dar cum?... să ve legitimă foradelegile? Voiti să recărimă la voință si demnitatea noastră, pe no domnul voi cu sceptru lui vicului, intr-ne-equalitatilor?

Aduocii veți, că sunteti pe unu falsu, si prin urmare, candu totu descarcă in spinarea noastră, nu vă cuvine si profanati cuvenitul ordin de cătu ori lăuntrici!

Ciocei vechi si noi, acești fi ai acestor cari nu vedu pamantulu, si pe cei de dieci, li se pare ca suntu de susu, pe caudu nu sunt cătu nisoi sermani muritori, multi din ei imbecili de cătu fiu celu din urma găriului, si au scăpatu cu desperare de regi privilegiilor si de acolo, de unde suntu, ordine!

Oordine?... Oci acăstă atitudine sămană cu aceea a unui hotiu, care după despoiatu victimă, voescu a-i impune crida onestă si in drepturile sale candu jefuitu?...

Afie dar impăratii naționali, voescu a crea o stare socială faptice, căloru nu este de cătu panz'a paingenui, răntări si pacea sunt fructe neconoscute asemenea stării sociale. Triumful loru este triumfu precaru. Mane va suflă ventulă tății si va distruga tōte mecanismele

Din valea Mureșului, in iunie „Unele reflexioni Telegrafului Român“ in urmă 35 de curente — vorbindu despre rezultatul lui archidiecesan din anulu acestă — spune intr'unu articlu, după multe suorii sinodului acestă — nefindu toti menți desbracati de consideratiuni personali, clica si asia dura de departe de a-si acomoda si organismului bisericescu, creatu

lago — și disputatu multu si a lucratu pu-

Sciindu eu deci că o atare judecata gre-
despre activitatea sinodului, publicata in-
gasă diurnalul, ce trece de organu alui Consil-
iului, din Sibiu, usioru pote seduce opinio-
na publica si depopularisă sinodulu si sino-
ditatea bisericii năstre; in interesulu adeve-
rului ce sună detorii a-lu aperă atâtua ca mem-
bre aia acelui sinodu, cătu si ea unulu, carele
sunt si stimediul biserică si constitutiunea ei
si pre sună de tōte, mesemtu chiamatul a
la sa amintitul articolu urmatorele

„Telegrafulu” ni spune: că sinodulu a
vrea pucina; si mie tocma din contra tare
spino a dice, că in timpulu celu scurtu, de
ce a dispuse acostu sinodu a lucratu totus
tū. Ce va fi ţire cauă, de divergemu atâtua
pareri? Să probăma a responde la acăta
atatea si să cercetămu punctele, din cari ma-
nu in esprimarea judecății asupra sinodu-
lului si altulu.

Candu sustinu eu: că sinodulu archi-
biscopu a lucratu de ajunsu in timpulu, de
ce a dispuse; purcându din acelu principiu,
punctu si adoptatul de tota lumea cu minte
ca să faci cova de tréba, cova salutariu si
influintia binefacetoria, trebuie mai antau se
sunt singuru, să asculti si parerea si experien-
-tatora asupra lucorului din cestiune — si in
de divergientia de pareri, să esaminedu cu
to atestuose si ună si altă parere alegendu
ca mai buna; er numai după ce le ai fa-
tăto acosteas cu mare calculu si cu multa
mă de capu să dici: acăta se pare a fi ca-
sa mai buna, pre acăta să mergem.

Pentru ca să poti face inşa tōte acestea,
ocore timpu, mai multu: mai pucoiu, după
ce este insenatase obiectului din cestiune.
si sinodulu archidieceanu — asia credu eu
putinu — a avut de a trată obiecte des-
de insenatase, pentru ca să-si potea luă liber-
a cu ogești seriosu asupra loru. Fisease nă
ba nici nă potutu presupune că prin
acestul pote dă cuiva indemnă la vre-o scan-
ză...

Candu vine inşa „Telegrafulu” si ni
că sinodulu a lucratu pucinu, ceea ce
nu însemnată altu cova, decătu că
sinodu seu nă potutu lucra, său nă
stătoit de securu elu purcănd din altu
de vedere.

Care este acum acelu punctu de vedere,
trebuie să ne adrobim multa capulu, si lu-
ca sănătă usioru. Eu sună tare aplecatu a crede
„Telegrafulu” vodiendu lucorul celu multu si
celu an sinodele năstre acum la incepătu;

dar il bucurat, deca ar fi potutu vedé că
sinodul sinodal se pertractă defini-
-tate este o multime de obiecte. Unu lucru
frumosu acostu de la „Telegrafulu”, asia
a cera spiritulu timpului modernu, ca să
-tătoate, să mărgă ca manate de vaporu;
-tătoiu i ar paré bine de acăta? căci
-tătoiu că nă fostu nici unu membru in
sinodul, carele să nu dorăsesa inaintarea
-presa bisericii.

Candu vine inşa „Telegrafulu” si voiesce a
-indirecțe, că tare s'ar fi bucurat, candu
-vediutu că lucrările sinodale ar fi mersu-
-to; nu potu să nu i punu o modestă in-
-tă, că ca este mai bine a lucra multu si
-pote că foră calculul si precugetarea
-tă, său a lucra pucinu si bine rumegatul
-tare pro lunga cea mai mare probabilită-
-tă a supradictoriu si salutaris?

Ea credu că in totu casulu, chiar si ven-
-tionea „Telegrafului” s'ar fi invoitul mai
-procedură acăta din urma a sinodulu
-nă s'ar fi pră grabitul si pronunciarea
-tăi a supra acelui.

Apoi vidi onor. Redactiune! unde duce
-căpătă pripita, exprimata de „Telegrafulu”!
-tăto pro multi omeni, pre multa lume.
-tă ar fi fostu mai mare inşa indignatiunea
-tă, deca ar fi vediutu, că o corporatiune,
-tăto inodată ar lucra foră calculul si
-getarea recerută, purcăndu numai din
-pădu exprimata prătardiu pentru anul
-de „Telegrafulu” de a lucra multu, foră
-dréptă considerare calitatea si resulta-
-tă pote avea pentru viitoru unu atare

Apoi aceea totu nu o potu presupune de la
-tă. „Telegrafului”, ca dora nu ar cumăsose
-tăoasă legătura parlamentari, dar
-tă nu o credu, că mi ar poté areta vre-

unu parlamentu undeva pre pamentu, unde să
-se primăsca foră nici o discusiune orice propu-
-nere s'ar ivi. Unu atare parlamentu nici nu s'ar
-mai poté numi de nimenea cu numele de atare,
-in casulu acesta. Afără deca nu crede cumva
-„Telegrafulu” că la noi, fiinduca este vorba de
-lucruri bisericesci, orice propunere s'ar ivi de
-la aceia, cari sunt detori a aduce propunerile
-gata si prelucrate in sinodu, este dréptă si singu-
-ra ducetória la scopu. Dar atunci de ce tré-
-ba ar mai si sinodul, la ee să-lu mai adunămu
-cu spese atătu de mari, candu si fara elu, fara
-vorba multa si tréba pucina, ar poté merge
-trebile destulu de bine? Seau dora vrea cineva
-să privescă in sinodu o turma de mameleci? Tare
-frumosu lucru ar fi, deca cutézia cineva
-dintre noi si inca potea tocmai dintre aceia-
-carii traiescu, ba au fostu si crescute chiar cu
-banii bisericii năstre, ar sustiné acăta? Ată-
-ta ar fi frumosă multiumita, frumosă respalata
-catra biserica din partea ataroru Domni.

Catra acăta se mai adaoga si aceea im-
-prejurare insenatase, că noi abăi am incepătu
-acum a-ni constitui in biserica, pe baza con-
-stitutiunei re'nviate si prin urmare sinodele
-năstre au de a pune base si a exprimă prin-
-cipii fundamentali in administratiunea bisericescă.
-Si apoi a face sub atari impregurări in
-sourtu timpu lucruri si multe si bune, este im-
-posibilu.

Apoi inca ună ni mai spune „Telegrafulu”, cu mare apesare, aceea adeca că: multi
-dintre membri sinodului erau condusi in ac-
-tivitatea loru de consideratiuni personali, sau
-de clica. Tare me miru de acăta assertiune a „Te-
-legrafului”, elu ni spune mereu acum de unu
-timpu incocă că ar există atari clica in sinulu
-nostru, dar nu ni numesce nici odata, deca in
-adeveru ne doresce binele, că cine sunt acelii
-cari voru a face conturbări in medilocalu no-
-stru, că să-ii cunoștemu, si să-ii scătemu asora
-dintre noi ca pre nescă conturbători ai pacii
-si dusmani ai nostri. Acăta ar trebui să o fa-
-ca onor. Redactiune; dar cu deosebire atunci,
-candu se apropria sinodele, atunci e chiamata
-in prim'a linie a-ni spune, cum ar fi mai bine
-a-se rezolvă cutare sau cutare causa. Acăta
-este chiamarea unei foi oficiose bisericescă, a
-trădă totudeuna lucrările, ce au a se desbatu in
-sinodu, mai multe de ce se aduna acela, din
-tōte punctele de vedere, ca să aiba diferenții re-
-presentanti ai poporului ocasiune a cunoscă ob-
-iectele, ce au a se trată in sinode si a merge
-la aceea pregătiti, inarmati. De acestea inşa
-se pare că prea de multe ori si uita acăta ve-
-ner. Redactiune; si dieu bine ar fi deca nu si
-ar uita.

Lucrul celu mai interesantu si mai cu-
-riosu ce binevoiesces a-ni-lu spune acăta Redac-
-tiune este inşa acelă: că sinodulu archi-
-dieceanu ar fi lovitu tare in statutulu organicu
-atunci, candu a sustinutu postulu de referinte
-scolasticu, cu insurcinarea, de a efectu si vi-
-sitarea soțelor in archidiecessa, insirandu-ne
-totu acelle motive ce le am auditu si din gură
-a presiduiului in sinodu.

Fiindu inşa acestu punctu desbatutu de-
-stulu pana acum in publicitate, nu voiu a-me
-mai estinde asupra lui; ci me marginescu nu-
-mai a adresă atătu acelor, cari au sustinutu
-in sinodu, că este in contra legii procedură si
-sinodului, d'a alege unu referinte scol. si alu in-
-sarcină si cu cercetarea soțelor, cătu si ve-
-ner. Red. a „Telegrafului”, cari li secundădă
-coloru dantantaiu, urmatori a intrebare: Cine
-este mai competente a interpretă statutulu orga-
-nicu, cătiva omeni si secundati de „Tele-
-grafulu” — induplecăt la acăta, scie Ddieu din
-ce motive; seau Repräsentanti a intregei bise-
-rici? Cine se poate inselă mai usioru unii, sau
-intregul? La acăta intrebare, asia credu eu,
-că ori cătu ar eu getă ven. Red. a Tel. nu ni ar
-poté spune altă docătu că: si la noi ca preste
-totu interpretarea autentică a unei legi se poate
-face numai prin corporatiunea, ce a facutu acea
-lege. Apoi acăta este tocma ce me cuprindă
-mirare, că acăta corporatiune, împartila, lucru
-frescă, in trei sinode lu a interpretat, foră
-nici o preinteligere totu unu felu. Dovăda
-acăta destulu de oclatante, că acăta este
-singură dreptă interpretare a legii; er nu cea
-secundata de „Telegrafulu.”

Er acum ca de incheiare — rogu pre-
-onor. Red. a „Telegrafului” ca să-si vede
-de misiunea ei, să nu umble mistificandu
-trebile, spunendu-ne totu mereu de clica si
-propagandu discordia intre noi; ci să invete
-a-se cunoscă odata pre sena si chiamarea seă

si să luore amesuratu acela, deca mai tiene
-contu si mai stimédia institutiunile năstre bis-
-ericesci; că ci numai prin dreptă intielegere si
-lucrarea conformu acelor, vom poté dă in-
-aintei, binecuvantandu si eternieandu totude-
-data si pre acelă, care s'a luptat o viță întră-
-grăpentru casigarea constitutiunei bisericescă.

C...

De langa Cohalmu, in iuniu 1873.

(„Strainii ni au batjocurit si desbinat, er noi le dămu succursulu necesar.”) Desi
-cum deprinsu a privi cu sange rece la orice
-viciu, pana e in stadiulu aparintiei — astep-
-tandu cu indulgintia indreptarea lui; totusi
-candu vedu, că unu atare viciu, in locu de a
-scădă, iu locu de a incepe a disparé, — cresce
-si prinde radacini totu mai mari, mi se revolte
-animă, ‘mi perdu pacientă, si trebue să facu
-una lucru neplacutu, trebue să denunciu inaintea
-opiniunei publice, trebue să combatu inaintea
-acestui supremu foru unu atare viciu, fiindu
-de firma credintă, că prin acăta — deca mai
-există in noi semințe de rusine si doru de pro-
-gresu; satisfacu unei mari detorsi, ce am ca
-crescim si romanu.

Ve rogu deci — stimate domnule Redac-
-toru, benevoiți a inregistra in pretiului diu-
-nalu, ce redigeti — unele reflexiuni ale mele,
-promitiendu-ve — că voi si cătu se pote de-
-scurtu si obiectivu; er pre onoratii lectori să
-benevoișca a avé pucina indulgintia facia de
-cel ce voiu a trată, asurandu-i de acum, că
-colea-se scriu purcă de o parte din o anima
-curata; er pre de altă ele se nilesou a comba-
-te unu viciu generalu, o rugina, ce răde-
-afendu in corpulu multu struncinatei năstre
-natiuni. —

Sub nuori greci politici, sub cari suntem
-neccesati a trai astazi in statul nostru, apesati
-si sugrumati de straini, — incurcați bă chiar
-adesea, insielati de mulți de ai nostri, ce vor-
-si aroga numele de capi; numai unu terenu
-mi pare — mai există, pre care ne am poté
-micea liberu, unu senguru terenu, pre care,
-deca ne-am descatenă de egoismu se de patimi
-si am lucru solidari — am poté face multu
-pentru dezvoltarea si viitorulu nostru na-
-tional. Intielegu terenul bisericescă.

Dorere inşa si erași dorere, nici acestu
-terenu nu ne dămu silintă de a-lu pricepe si
-cultivă — si aici ni se infacișidă in mesura
-mare: egoismulu, ambiciunea desideră, ce ducu
-la ură si discordia intre frați de unu sange.

Tristu lucru, dar adeveratul; Secolii tre-
-cuti ni au lasat pe capu desbinarea in bise-
-rica. Astazi ar trebui să ne silim din respo-
-teri ca să venimur er in stadiulu de mai nainfe
-de acea desbinare, scrisa cu litere negre in pa-
-ginele istoriei noastre; noi inşa lucrărău contra
-acestei uniuni la orice ocazie. Seau ce vom
-dice, candu vedem pr unu consistoriu, că
-primesce cu braciale deschise pr unu preot din
-Cohalmu, suspendat — pentru multele fapte
-nedeme ale sale — de o biserica, lu primesce diu
-in sinulu bisericei sale, numai din cauza că prin
-trecerea sa a facutu să trăea cu elu impreuna
-la acea biserica si vr'o căte-va alte familiile, con-
-statătoria cam din nemurile sale? Si apoi ce
-consecintă are o atare procedura, le vedem cu
-ochii, strica linieca intre popor, facandu-lu
-pr acăta, si cu elu pr noi pre toti de scan-
-dalul si rusine inaintea strainilor.

Frumosă este acăta procedura? Să ni
-resunda aceia, cari dau ansa la dens'a.

Să ne mai mirără apoi că ne mergu tre-
-bile atătu de reu, deca noi insi-ne ne silim a
-strică unulu altuia, dandu indemnă la nouă des-
-binări si certe in sinulu nostru? Credu că este
-timpulu supremu a-ni veni odata in ori si a-ne
-cunoscă pusetiunea; cu atătu mai vertosu, ca
-cătu scimă că avem noi destui inamici, să nu
-ne mai facem si in sinulu nostru, unde avem
-lipa da cea mai mare solidaritate.

Ca să nu credea inşa onor. publicu că vor-
-bescu foră nici o bazu, să aducu inaintea una
-casu de aici din apropiare si să judece apoi sin-
-guru de am dreptă seu nu? In Cohalmu, in-
-tr'unu orasieu, unde abăi sunt 200 de suflete
-romani; sunt 4 preotii la ambele biserici romane,
-inlătăti la acestu numeru numai din cauza că
-acei, cari sunt pusii in fruntea bisericii, in
-locu de a grigii de binele si inaintarea turmei
-incredintatelor loru, ne strapunu in timpii de
-trista memoria favorisandu proselitismulu, si
-folosindu-se spre acăta de nesciută si capri-
-tiulu poporului. Nu acăta ar trebui să fie as-
-tadi chiamarea bisericei d'a si mari numerulu

credintosiloru ou detrimentulu altor, ci gri-
-gea de luminarea acelui popor, care lu are
-sub administratiunea si ingrigirea sa.

Sciu eu că poperulu nostru in multe păr-
-ti nu a desbracatu inca de prejudiciul acel's
-falso ca să-si aiba intr'unu satu fiacare nému
-preotulu seu din famili'a sea; dar pentru aceea
-sunt autoritatile bisericescă superioare, ca să nu
-suferă atari prejudicie false ale poporului, ci să-
-lu luminedie, er nu să se foloseșca de orb'a la-
-umblându a venă scopuri domne de secolii tre-
-cuti, er nu de timpulu, in care traimus.

Care din cele două biserici romane este
-mai aplecata a comite atari abusuri, o lasu la
-judecată on. publicu, multiemindu-me acum
-deocamdata a me indreptă numai, catra aceia,
-ce porta vin'a le atari abusuri ce se ivescă pre
-terenul bisericesc cu rogarea: să se desbrage
-odata de ideile evului modiu, să-si aduca amint-
-te odata de responsabilitate, ce o au insinute
-lui Ddieu si a ómeni loru: lumin'a si progressulu poporului;
-căci altfelui nu vomu poté esf nici odata de sub
-nuorii cei greci ce ne apăsa. „Sapientibat.”
O . . .

Varietati.

(Cultur'a de fragi in jurul Parisului)
-se numera intre ramii cei mai productivi ai
-culturei de pamant. In Bangnolet se occupă
-unu numeru de 300 de economi cu cultur'a de
-fragi. O singura plantare produce fructe bogate
-de 8 ori! er venitulu unui economu cultiva-
-torul de fragi, se urca pre anu la 3690 de franci de
-fia-care partiela mai insenatase de pamant. Candu va veni timpulu, ca să potem vedé si
-noi romani pucinul pamant, care-lu mai
-avem cu proprietate a nostra, intreagă si bine
-cultivat?

= (Inmormantare foră preotu.) In co-
-mun'a Bara de curundu repausă o nemțiune
-betrană, dar sermană. Ea ca germană nu
-apartienuse nici confesiunei gr. cat. nici celei
-gr. orientali, inse eră crestina. — Preotul din
-Bara ca ortodoxu nu-i convenia ca să inmor-
-mentiese pre nemțiunea mórtă, dar chiar atătu
-de pucinu unui preotu gr. cat. din apropiare,
-carele fu rotgat de crestini ca să 'ndeplinesca
-acest actu. N'ar fi superflu a sci, că ee a in-
-demnatu pre o. nostri preotii, ca să denegă
-unui crestin ceremonie inmormantării in lip-
-să a unui preotu de aceasi confesiune, dar — se po-
-te conchide cu probabilitate că nu consecintă
-a jocatul rol'a principale, de ori ce exemplele
-nenumérante ni arăta cătu de usioru se joca
-multi preotii cu conscientia si interesele biseri-
-cei si națiunei pentru marsiavulu egoismu:
-German'a n'a lasat nece o avere! de aceea nici
-nu s'a aflatu preotu iu juriu, ca să-si indeplinesca
-ceremonie funebrale, ci s'a 'nmormantat
-fora de preotu. — Ore candu vor incepe atari
-monstruosități, cari sunt demne numai de tem-
-purile cele ruginute?

(Necuiointă aprumiuna.) La bană a națională
-din Brusela, unde se plătesc biletele, se pre-
-sentă mai septembanele trecute in o di duo
-domni. Acestea cerură dela ampliatulu bancii,
-să le schimbe biletele in pretiu de trei

ara a fi silitu a-lu plati toema asia de scumpu ca si candu lu-ar fi semenat mani de omu fiindu elu incarcatu de dare grea.

† (Necrologiu.) In 14/26 maiu a repasata si in urmatòria dia fu petrecutu cu tota covenit'a pompa — la loculu de odihna eterna — parochulu gr. or. din Certeziu in Transilvania **PETRU POPIANU**, unul dintre cei mai buni, mai invetati si mai binemeritati de biserica de natione si de turm'a loru preoti ai noastri, in etate abia de 51 de ani, deplansu de dooi fii si de o fia a sa de multe rudenii si de totu poporului si toti cunoscutii sei. Fis-i tinerin'a usiora si memoria binecuvantata.

* (Avisu domnilor cari au prenumeratu la „Dacia Traiana“ de a dreptulu!) Fiindu ca suntemu rogati, ca din cele 100 esemplaria ce ni s'au tramsu din acesta foia, rp. fasciora, se naintam tuturor dloru, cari s'an prenum. la Venetia ori la Roma si fiindu ca noi n'avem de catu numai adresele celoru ce la noi au prenumeratu si pre cari le-am publictu in „Albina“, pentru ca se potem inplini servitiul ce ni se cere, rogandu pre toti acei domni prenumeranti, ca se ni tramita adres'a loru prin carte de corespondintia insemandu-ni ca: unde, candu, pre catu timp, cu cati bani au prenumeratie?

** (Epistole anonime din Transilvania, cottulu Unedorei,) ni denunca, cunca unu d. preotu betranu, curuntu, insa istetiu, cu numele Ioane Silay, in co'ntielegere cu unii domni de la potere, a colindat prim mai multe comunitati, foste granitesci, a nume a fostu in Manereu, Hatieg si Unedora, sciricindu din poporu despre protocolele in privint'a muntilor si indemnandu poporulu ca se era impartirea acelora munti intre sine, pre care densulu li-o pote mediloc; er dupa aceea plecandu cu datele ce a adunat la Pesta, la deputatulu Makray, cu carele si mai nainte s'a observatu in mare intimitate. Presupunendu-se ca acelu d. preot este unu aginte provocatoriu pusu de domni, cu intentiune rea pentru romani, se facu atenti toti cei interesați in acesta causa, ca se veghiedie bine!

Consemnare

Sumelorci incuse la balulu romanu din Sabiuu, tienutu in 24 februarie a. c., in favrul juristilor romani mai lipsiti de la academia din locu.

Din Sabiuu au contribuitu urmatorii domni:

Cons. gub. P. de Dunca 8 fl; vicariu N. Popa 10 fl.; cons. gub. E. Macelariu 10 fl.; cons. fin. P. Maniu 8 fl; colon. br. Ursu 10 fl; protop. I. Hanea 8 fl; neg. G. Mateiu 10 fl; neg. A. Bechinitiu 10 fl; judele reg. P. Rosca 8 fl; ases. cons. P. Badila 5 fl; ases. cons. M. Lazaru 5 fl; par. S. Popoviciu Barcianu 5 fl; judele reg. I. Siulutiu 5 fl; protop. I. V. Rusu 5 fl; protop. I. Popescu 4 fl; secret. N. Fratesiu 5 fl; par. D. Cuntianu 3 fl; adv. I. Onitius 5 fl; adv. Preda 5 fl; cap. C. Stezariu 3 fl; prop. I. Ciucianu 15 fl; subjudele reg. I. Badila 5 fl; dir. V. Romanu 5 fl; not. H. Mitiu 10 fl; secret. I. Cretiu 4 fl; I. G. M. 10 fl; Dr. Szabó 5 fl; Dr. Puscariu 4 fl; Dr. Nemesiu 10 fl; Dr. Borcia 15 fl; Dr. Racnicu 10 fl; Dr. Brote 10 fl; Dr. Albu 10 fl; Dr. Popu 5 fl; Dr. Olariu 5 fl; Dr. Maioranu 2 fl; dir. Petri 1 fl; ofic. Poparadu 3 fl; ofic. Onitius 5 fl; E. Brote, prop. 5 fl; compt. Lisaiu 5 fl; not. S. Paulu 2 fl; par. castr. Serbu 5 fl; locot. Bacea 3 fl; locot. Cimpoca 3 fl; supralocot. Avramu 4 fl; comis. reg. D. Bersa 5 fl; Crisanu 1 fl; par. I. Bratu 5 fl; concip. de adv. G. Popu 3 fl; Margineanu 1 fl; neg. Nedelcoviciu 3 fl; Branu 5 fl; V. Popescu 2 fl; prof. Z. Puscariu 2 fl; pictor C. Georgescu 2 fl; M. Toma 1 fl; Popescu 1 fl; Nasta 5 fl; Pascu si Paniliu 5 fl; Petcu 3 fl; Marcoviciu 5 fl;

Lehman 5 fl; Oresu 2 fl; Petrescu 2 fl; Priboianu 3 fl; locot. Vadrariu 3 fl; ofic. Bacu 3 fl; Goleanu 2 fl; Ioachimiu 2 fl; Ciora 1 fl; Radu 2 fl; Dancaiu 2 fl.

Din Clusiu: prof. Dr. Silasi fl; prot. Răsiescu 1 fl; prot. G. Popu 1 fl.

Din Blasius: Metropolitulu Dr. Vancea 10 fl; T. C. 1 fl; canon. Papafalvi 1 fl; canon. I. Fekete 1 fl; secr. metr. V. Mihalyi 1 fl; Dr. Brandusianu 1 fl; Dr. Stoia 1 fl; S. Chirila 1 fl; subjud. T. Craciun 1 fl.

Din Fogarasiu: Capit. supr. L. Tamasiu 1 fl; vice-cap. I. C. Dragasianu 1 fl; adv. I. Romanu 1 fl; vicariu A. Micu 1 fl; asess. H. Duvlea 1 fl; revis. N. Retsey 1 fl; asessoru I. Florea 1 fl; inspect. G. Vintila 1 fl; pres. I. Grama 1 fl; adv. Densusianu 1 fl.

Sum'a totala e 404 fl. — cr. v. a.

Subtragendu-se eroga-tiunile de 358 „ 50 „ „

A remasu venitu curat 45 „ 50 „ „

Acest's suma s'au impartit in parti egale intre 5 jurispi romani de la academi's regia de aici. —

Subsemnatulu comitetu aduce in numele ajutoratilor profunda multumita onoratilor domni contributori. —

Sabiuu in 3/15 maiu 1873.

COMITETULU.

Publicatiuni tacsabili.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de Capelanu, pre langa nepotinciosulu parocu din Vraniutin, Dimitriu Popoviciu, protopresb. Bisericei-albe, se publica concursu cu terminu pona in 9 iunie a. c. cal. vechiu, pre lenga emolumintele urmatòrie:

a) a treia parte din sesiunea parochiala;

b) a treia parte din biru si din venitul stolaru

c) a treia parte din casele tuitorie de parochia sus numitului parochu, adeca: din 170 de case. —

Doritorii de a ocupá acestu postu, — au a-si tramite recursele, instruite amesurat Staturul organicu bis. si adresate catra Comitetulu parochialu din locu pona la terminulu mai sus insemnatu — catra d. Iosifu Popoviciu, protopresbiteru in Jam.

Vraniutin, 19 maiu c. v. 1873.

In co'ntielegere cu Dlu protopresbiteru:

3—3 Comitetulu parochialu.

Concursu.

Pentru implinirea vacantei statiunei invetatoresci din comun'a Straja, in fostulu confinu militariu, se deschide prin acesta concursu pana la 19 iunie / 1.iuliu, cu urmatòrele emoluminte:

In bani gata 276 fl. v. a. anualu, si quartiru naturalu cu gradina de legumi;

Invetatoriulu e indatoratu a fi si cantoru la snt'a biserica, a participa la ingropatiuni si praznice, totu pre salariulu sus atinsu. Competentii sunt avisati a si tramite recursele provadinte cu documentele necesarii despre moral'a si despre qualificatiunea loru invetatoresco, pana la terminu, (candu va fi si alegerea.) catra Onor. judetiu cerculae in Karlsdorf.

Straja, in 26 maiu, 1873.

In contielegere cu Senatulu scolaru localu.

Nicolau Bugasu,
ca presedinte alu senatului scol. localu.

Concursu

Pentru ocuparea statiunei invetatoresci de la scol'a gr. or. confesionala din Varadia, protopresbiteratulu Oravitei, comitatulu tem-

sianu, se deschide concursu pana l'a finea lunei lui iunie a. c. cal. vechiu.

Emolumintele impreunate cu acestu postu sunt:

1. Salariu anualu de 300 fl. v. a.

2. Cuartiru liberu;

3. 8 orgi de lemn, 4 pentru in caldirea scolii, si 4 pentru invetatoriu;

4. 3/4 jugeru de gradina pentru legumi

5. 2 jugere de pamantu. —

Doritorii de a ocupá acestu postu, sunt avisati: recureurile loru provaduite cu documentele prescrise in stat. org. bisericescu, adresate comitetului parochialu, a le substerne dui Protopresbiteru tractualu in Oravita.

Varadia, 26 maiu 1873.

Comitetulu parochialu.

In co'ntielegere cu dlu protopresb.

2—3 Jacobu Popoviciu.

E d i c t u.

Maria, sofra lui Pau Botociu din Greveni, a incaminat la forul matrimoniale subacisu, procesu divortiale *supra* barbatului ei sus numitul. Deci fiindu ca numitul barbatu Pau Botociu absenteda din loculu nascerei sale si din patria sa, inca de la anul 1859, candu s'a tenu resbelulu in Italia, unde densulu a fostu ca ostasiu, — acelasi prin acest'a se provoca si indetorgida, ca in terminu de 3 luni se se infacisiedie naintea acestui foru matrimoniale, pentru ca la din contra si fora elu se vor oteri cele de lege prescrise.

Oravita, in 28 maiu 1873.

Forul matrimoniale gr. reser.

2—3 alu protopresb. Oravitei.

La bâile de Borszék

Sesomulu anului presinte 1873

se incepe en 15 iunie si tiene pan' la

15 septembrie;

pre acestu timpu este ingrigitul pentru comoditatea ospetilor prin mai bine de 200 chilii disponibile la privati, precum si prin confortu si mancare buna in ospetarii, dupa pretiuri regulate, profitabili; de asemenea prin intrumesciile de locuri, esecute in celu mai nou timpu, si prin diverse dispusetiuni spre scopul d'a face este as potre de placute petrecere aci.

Apele de cura din Borszék n'au trebuita d'a fi laudate; valoarea loru este vestita prin sute si sute de tractate literarie, de conaunicatiuni scientifice si opuri de specialitate, intrari este depusa recuperantia binecuvantatoria de catra generatiuni intrege de omeni, cari din apropiere si din mare indepartare veniti, si au recascigatu aci sanatatea; — er mai de curendu li s'a adusu cea mai noua si mai frumoasa recunoșintia a vechiei loru glorie — prin nou'a analiza chimica, ce estu timpu a facuto o autoritate europeana de chimia, renuntul invetiatu alu patriei nostre, profess. de Univ. C. Than, precum si de marelle publicu la espositiunea universale din Viena, prin monarchii visitatori, prin inalt'a Casa regale domitoria si prin opinionea publica.

Pe langa asta si atatia autoritatii positive, este de prisosu ori ce accentuare aici despre efepte ale acestorui spu; indrumandu deci pre publicul ce ar dori o informatiune mai pe largu la opulu mai nou alu doctorului Carolu Cesch, aparutu in limbele: magiara, germana, francesa, engleza si romana, sub titlulu: „Borszékulu din punctu de vedere medicinalu si alu economiei nativale.“ (Pesta, piata Servitilor, nr. 5.) — numai ca de orientare avemu inca a-

aminti, cunca cele cinci fontani de cura bontu alu Borszékului, cari estu tempa a analizat, prin descoperirea diverselor maveri a unei „tore in padure“, cu ritu la sieste; cumca afara de baia calcea de dusia, cinci reci de borviz cu tempa variinda — 9. 2° — 11. 2° C, acestu sezonu prin mai multe, acum mai intreprinse adaptari si edificari s'au iniati si perfectizat.

Apele acestorui ierora tameduitori spre dispusetiune si se folosesc cu efectul si parte mai mare siguru, in modul stomachu si de matie, ai organelor de genitale si de resusflare, — in de totu telialu de stabilitate, prevent perderea de sange si de sucurile mobile, urmarile, in hemoroide, de siu si la dureri in organele preparatorie si cistite de urina si asupriri de rerunchi, printele de catru vessicalu, de fiere si de — in easuri invecite de catru polmoni tubercule incepatorie, in usurari de stomac si casuri de surgerere albă si vinerica, de rare de pantec si alte morbiuri femele in totu felul de suferintie nervoase, mraustu, morbul anglicu, scrofula, migreni, junghiuri de peptu si de stomac, ori ce altu felu, in contra podagre melor de ori-ce natura, la doreri de fisa splina, si altele.

Redica efectul acestorui fantastice clim'a Borszékului, mai blanda de la ori-care sita baia rece; si o atmosfera de asemenea cea mai sanetosa, mai invata si saturata de balantul recreatoriu ale drelor peduri de bradi, prejurulu de o setia ce nu se poate descrie, provadintu bune, cu locuri de odihna, cu promenada bravose, cu puncturi marrite pentru escari oferit medariile de distractiune placate, mai redicatorie de spiritu mai rante!

Pe langa acestea este ingrigitul distractiune prin placeri spirituali si sociale edificiului Casinoi. Sub Directiunea nei se afla pentru folosintis comunite biletone deosebita, unu piton, mai utila din intru si din strainitate, biliardu, dantin si de conversatiune, — pre oameni promenad'a Elisabeta, de asupra fantanilor pe care sunt de doua ori mai multe!

Se afla in Borszék statuie ordinarii sta, care sunt preste Sesomu comunica in faza totu peste sezonu se afla si oficiu de apoteci, medicu de baie si pentru cura ordinei unu comisariu de baia, — stabile se afla aci Oficiu de geometru de cura de la cari fie-cine in privint'a obiecte potrivite se cescige indrumarea si a rea necesaria.

Comitetulu diriginte

Burs'a de Viena,

continu in distele trecute a se mări de si totu cu resvera, totu unu pasu si unul, ba uneori duoi — n-apoi.

Eta hartiile ce se respectara si telegrafice de ieri si de astazi ale loru:

Actiunile creditului mobilu 268; Banca anglo-astr. 194; — cele Londoneze 188; — ale drumului feratului de statul 273; — Tramway de Viena 273; — Rent'a cu 5%, 68.50; — rent'a in argintu 73; — cele de cred. 177; — cele ale imprumuturilor de la 1860: 115.50; dd' de la 1864: 115.50; — agiul argintului 112.50; galbenii 5.50; leonii 8.99; — oblegatiunile rurale unu nat: 76 — 77; cele transilvane 74.50; turcescii: 69.50. —